

mini przewodnik

free

+ współrzędne gps

po!skaniezwykla
masa miejsc godnych uwagi

Trasa wycieczki: Drewniane Skarby Mazowska cz. I - Pętla Ciechanowska

czas trwania: 1 dzień, typ: samochodowa, liczba miejsc: 8, stopień trudności:
łatwa

wydrukuj i zabierz na wycieczkę!

Opis wycieczki

Zainteresowanym drewnianą architekturą sakralną Mazowsza przedstawiam pierwszą trasę, ułożoną tak, by nie „krażyć”, a więc od krajowej "siódemki" zaczynając i na niej kończąc. Ktoś może zapytać: jak to, zaczynamy i kończymy na drodze? Tak, żeby łatwiej było dojechać i wyjechać, co nie znaczy, że inną drogą dojechać nie można. A dlaczego "siódemka"? Odpowiedź znajduje się na końcu opisu trasy. Trasa prezentuje osiem kościołów usytuowanych wokół Ciechanowa, a zarazem w pobliżu miast wartych odwiedzenia: Płońska i Pułtusza oraz Nasielska, Nowego Miasta, Sońska/Gołotczyzny i Opinogóry (słynny zespół parkowo-pałacowy Krasińskich i, nie mniej słynne, Muzeum Romantyzmu).

Zwiedzanie zaczynamy od Królewa, wsi w pobliżu Nowego Miasta nad Soną. Miejscowa parafia i świątynia należą do najstarszych na północnym Mazowszu, odpowiednio: wiek XIV i rok 1639. Kościół ten jest jednym z nielicznych jednowieżowych na tym terenie, ale, tak jak zdecydowana ich większość, jest konstrukcji zrębowej, oszalowany z zewnątrz.

Do następnego kościoła proponuję jechać przez Nasielsk i Winnicę, by po drodze obejrzeć dwa ceglane kościoły: neogotycki i gotycki.

Parafia w Gąsiorowie powstała w 1385 r., zaś obecny zrębowy i oszalowany kościół zbudowano w roku 1792 r. Jest to jedyna świątynia na Mazowszu posiadająca w narożach fasady niskie ryzality. Przy kościele stoi drewniana dzwonnica z 1887 r.

Do Ślubowa proponuję jechać przez Strzegocin (kościół pobernardyński z końca XVIII w.), Szyszki (neogotycki kościół z początku XX w.) i przed Koźniewem (drewniany dwór barokowy z końca XVIII w.) skrócić w lewo. Tamtejszy kościółek został wystawiony pod koniec XVIII w., a 40 lat temu gruntownie odnowiony. Zrębowy, oszalowany, z charakterystyczną wieżyczką z cebulastym hełmem. Około 50 m od kościoła stoi kapliczka z drugiej połowy XIX w. z drewnianych bali.

Teraz przez Sońsk do Ciemniewka, a jako że jest to mój ulubiony kościół drewniany, zapraszam do przeczytania artykułu.

Wracamy do Gołotczyzny i skrótami przez Drażewo docieramy do Kraszewa. Pierwszy drewniany kościół wybudowano tu w XIV w. Obecny poświęcono w 1775 r. Kościół, można by rzec, na swój sposób oryginalny: północna murowana część świątyni powstała znacznie wcześniej od drewnianej. Przy świątyni stoi drewniana dzwonnica z przełomu XVII i XVIII w.

Do Lekowa droga prowadzi przez Ciechanów. Aby ujrzeć zamek książąt mazowieckich, trzeba się jednak w mieście zatrzymać. Jest zasłonięty przez ratusz i ciąg zabudowań przy rynku. Lekowo to wieś położona ok. 10 km od centrum Ciechanowa w kierunku na Mławę, przez Konopki i Stupsk. Parafia powstała tu już pod koniec XIII wieku. Obecny kościół jest trzecią drewnianą świątynią. Wybudowany w latach 1772-3, przeszedł sto lat później (1870) gruntowny remont. Jeden z największych drewnianych kościołów Mazowsza, zrębowy, oszalowany. Drewniana dzwonnica, kryta cebulastym hełmem, bitym gontem i zwieńczona latarnią z krzyżem, pochodzi z XVII w.

Kierując się teraz na Niedzbórz, odbijamy w nim w prawo na Drogiszkę, czyli mazowieckie Sanktuarium Podwyższenia Krzyża Świętego. To tu, według legendy, pod koniec XVI stulecia miejscowemu młynarzowi, który mieszkał przy kościele w Niedzborzu, ukazał się św. Franciszek z Asyżu i wskazał, gdzie ma stanąć krzyż. Wkrótce to miejsce stało się celem pielgrzymek okolicznych mieszkańców. Parafia powstała nieco wcześniej, na początku XV wieku. Istniejący kościół wybudowano ok. roku 1640. Otoczony jest pięknym, pięciohektarowym parkiem kościelnym (XIX w.) z cennymi okazami starodrzewu: lip, dębów i sosen. Przy kościele znajduje się źródło z wodą, której od wieków wierni przypisują cudowną moc, oraz krzyż z 1889 r.

Strzegowo. Miejscowa parafia powstała w połowie XIV w. Kościół, który zachował się do naszych czasów, zbudowano w 1756 r. Ostatni remont przechodził w latach 2008-11, co przywróciło mu dawny jego blask. Obecnie jest to kaplica pogrzebowa. Tak jak większość kościołów: zrębowy i oszalowany. Obok świątyni znajduje się drewniana dzwonnica z XIX w. Zainteresowanym kolejnym drewnianym kościołem proponuję obrać kierunek południowy, "siódmką" do Głinojecka, a stamtąd do Malużyna...

Milego zwiedzania i przyjemnych, niezapomnianych wrażeń.

Program wycieczki

Królewo

Drewniany kościół parafialny p.w. św. Zygmunta

Królewo to wieś położona ok 12 km od Płońska w gminie Joniec. Zespół sakralny usytuowany jest poza miejscowością i otoczony niskim kamiennym murem. Kościół wzniesiony został w 1639 r. Konsekrowany w 1648 r. Gruntownie przebudowany w 1882 r. Remontowany w latach: 1792, 1846, 1907, 1938, 1948, 1961 i 1985.

Orientowany, konstrukcji zrębowej wzmocnionej lisicami, zewnątrz oszalowany z olistwowaniem. Nawa prostokątna, prezbiterium węższe, zamknięte trójbocznie. Przy nim od północy kruchta, od południa zakrystia. Przy nawie od zachodu czworoboczna, trójkondygnacyjna wieża, zwieńczona ostrosłupowym hełmem (pokrytym gontem) zakończonym krzyżem mieszcząca w najniższej kondygnacji kruchtę. W najwyższych kondygnacjach wieży otwory okienne przesłonięte drewnianymi żaluzjami. Nad nawą i prezbiterium dach dwuspadowy, od wschodu trójspadowy, nad przybudówkami daszki pulpitowe. Wszystkie kryte blachą. Na kalenicy, pomiędzy nawą a prezbiterium, czworoboczna wieżyczka na sygnaturkę, zwieńczona cebulastym hełmem z krzyżem, obita eternitem.

Wnętrze jednonawowe, przekryte wspólnym stropem płaskim (nadsiębitka). Chór muzyczny wsparty na dwóch słupach. Wyposażenie wnętrza: ołtarz główny neobarokowy z II połowy XIX w. Barokowe ołtarze boczne z XVII-XVIII w. Prospekt organowy z XIX w. W ołtarzu głównym krucyfiks, w ołtarzach bocznych obrazy Św. Rocha i Św. Zygmunta, wykonane w XVII w.

Przy kościele drewniana dzwonnica. Wzniesiona w XIX w. Konstrukcji słupowej wzmocnionej ryglami i zastrzałami, zewnątrz oszalowana z olistwowaniem. W przyziemiu obita blachą, z dachem krokwiowym krytym gontem. Zbudowana na rzucie kwadratu (w dolnej części o boku 4,20, w górnej 2,90 m). jednokondygnacyjna z szerokim okapem w dolnej części. U góry z każdej strony po dwa otwory dzwonowe o kształcie stojącego prostokąta, zakończonego łukiem odcinkowym. Dach namiotowy, zwieńczony żelaznym krzyżem.

52°38'22"N 20°33'20"E | na mapie:A

Gąsiorowo

Drewniany kościół pw. św. Mikołaja

Gąsiorowo to niewielka miejscowość położona ok. 15 km na zachód od Pułtusza. Drewniany kościół filialny pw. św. Mikołaja, do 1847 r. był kościołem parafialnym i nosił wezwanie św. Jana Chrzciela. Wzniesiony i konsekrowany w 1792 r. z fundacji Krzysztofa Hilarego Szembeka, biskupa płockiego. Uszkodzony w 1945 r. wyremontowany został ok. roku 1950.

Orientowany, konstrukcji zrębowej, zewnątrz oszalowany. Korpus na planie zbliżonym do kwadratu, prezbiterium węższe, zamknięte ścianą prostą. Do prezbiterium od północy dobudowana zakrystia, od południa składzik. Fasada z ryzalitami w formie niskich wież – w podstawie północnej wydzielony składzik, w południowej kruchta boczna, między nimi kruchta główna. Wnętrze trójnawowe, rozdzielone dwoma parami słupów, przekryte wspólnym stropem płaskim. Nad nawą i prezbiterium wspólny dach czterospadowy. Nad zakrystią, składzikiem i kruchtą główną daszki pulpitowe. Wszystkie bite gontem. Na kalenicy ośmioboczna wieżyczka na sygnaturkę, obita blachą z cebulastym hełmem zwieńczonym krzyżem.

Zabytkowe wyposażenie świątyni pochodzi z XVIII w.: obraz św. Mikołaja w ołtarzu głównym, ambona i chrzcielnica. Przed kościołem, wzniesiona w XIX w., drewniana dzwonnica, konstrukcji słupowej wzmocnionej ryglami i zastrzałami, zewnątrz oszalowana z olistwowaniem. Jednokondygnacyjna, na rzucie kwadratu o boku 4 m. U góry z każdej strony wycięte po dwa otwory dzwonowe o kształcie stojącego prostokąta ze ściami narożnymi. Pokryta jest namiotowym dachem, bity gontem, zwieńczonym drewnianą sterczyną. Na terenie przykościelnym kilka nagrobków - pozostałości cmentarza grzebalnego.

52°41'38"N 20°53'27"E | na mapie:B

Ślubowo

Drewniany kościół św. Józefa

Jest to kościół filialny, w którym celebrowane jest jedno nabożeństwo w tygodniu, w niedzielę. Ufundowany został przez Józefa Radzickiego w 1780 roku. W latach 1972-1974 został gruntownie odrestaurowany.

Jest to drewniana świątynia konstrukcji zrębowej, oszalowana, na otynkowanej podmurówce. Nawa i węższe prezbiterium wybudowane zostały na planie prostokąta. Po bokach prezbiterium umieszczono pomieszczenia zakrystii i skarbczyka. Przed nawą kościoła ułożono również prostokątną kruchtę. We wnętrzu mieści się strop kasetowy. Dwuspadowe dachy pokryte są blachą. Na kalenicy nad nawą sześcioboczną jest wieżyczka zwieńczona krzyżem z cebulastym hełmem obitym blachą.

W ołtarzu głównym znajdują się: obraz Matki Boskiej z Dzieciątkiem z XVII wieku, fotel w stylu Ludwika XVI z drugiej połowy XVIII, malowane na desce obrazy z XVIII przedstawiające św. Kajetana i św. Stanisława Kostkę, krucyfiks z drugiej połowy XVIII, tablica konsekracyjna w oryginalnej ramie z 1781 roku oraz miedziany kociołek na wodę święconą z końca XVIII.

52°43'24"N 20°45'14"E | na mapie:C

Ciemnewko

Kościół drewniany

Jego historia zaczyna się w roku 1378, kiedy to biskup płocki Dobiesław wydał pozwolenie na założenie kościoła we wsi Czebnewo – pierwotna nazwa Ciemnewka. 90 lat później ówczesny biskup płocki Syberiusz nadał kościołowi miano „parafialnego”. Do parafii należało wówczas kilka pobliskich wsi. Pierwotny kościół był drewniany o pięciu ołtarzach i nosił wezwanie św. Jana Chrzciciela, które przetrwało do początku XIX wieku i był – prawdopodobnie – mieszanką elementów stylów: romańskiego i gotyku. Na początku XIX wieku zmieniono wezwanie na św. Mikołaja, przeprowadzono renowację kościoła i dzwonnicy, w której zawieszono nowe dzwony. W połowie tego wieku świątynia została odrestaurowana od fundamentów, a teren wokół niej uporządkowany.

Pod koniec wieku XIX na miejscu starego, chylącego się ku upadkowi kościoła wybudowano nowy, o trzech ołtarzach, reprezentujący połączenie renesansu z barokiem. Na początku XX wieku odrestaurowano wnętrze, ołtarz i organy. Podczas I wojny światowej Prusacy zarekwirowali dzwony do przetopienia na kule.

W okresie dwudziestolecia międzywojennego kościół otrzymał olejną polichromię dywanową o kontrastowym zestawieniu kolorów, która nawet w dzisiejszych czasach uchodzi za oryginalną. W 1930 roku okradziono go, a straty poniesione w wyniku tego haniebnego czynu parafia uzupełniała przez kilka lat. II wojna światowa nie przyniosła kościołowi uszczerbku. Cztery lata po jej zakończeniu przeprowadzono kolejną renowację jego wnętrza i elewacji zewnętrznych oraz zawieszono nowe dzwony w dzwonnicy. Dwadzieścia lat później odrestaurowano ołtarz główny i parkan otaczający teren kościelny.

Lata 80. XX wieku również były okresem remontów: wymieniono część podłogi oraz wszystkie drzwi w kościele. Dziesięć lat temu wyremontowano zabytkową dzwonnice, zaś w latach 2005-2007 zrewitalizowano otoczenie wokół świątyni. Rok później zabezpieczono i zakonserwowano elewację kościoła, wymieniono dach i orynnowanie.

Ostatnim – jak dotychczas – etapem prac było odnowienie całej malatury wewnątrz świątyni, obłożenie granitem schodów wejściowych i wybudowanie parkingu przed bramą. Prace te zostały przeprowadzone w latach 2009-2011.

52°48'52"N 20°44'27"E | na mapie:D

Kraszewo

Drewniany kościół Trójcy Świętej i św. Wawrzyńca (XVII w.)

Drewniany kościół Trójcy Świętej i św. Wawrzyńca (XVII w.). Jest to kościół z murowaną kaplicą, kruchtą i prezbiterium z początku XVI w. Pozostała drewniana część kościoła wystawiona została w drugiej połowie XVII w., po częściowym jej zniszczeniu przez Szwedów. Wyposażenie wnętrza w większości jest barokowe z XVIII w., m.in.: ciekawy, rzeźbiony w drewnie nagrobek Franciszka Kucharskiego.

52°47'35"N 20°34'15"E | na mapie:E

Lekowo

Drewniany kościół św. Stanisława Biskupa (1772)

Lekowo to wieś położona ok. 10 km na północny-zachód od Ciechanowa, w gminie Regimin. Tutejsza parafia powstała prawdopodobnie w XII w. Pierwsza świątynia została zniszczona przez Krzyżaków w 1409 r. Obecny kościół parafialny p.w. Św. Stanisława Biskupa wzniesiono w 1772 r. staraniem proboszcza ks. Józefa Kawczyńskiego.

Remontowany w latach 1824-27 i 1843. W 1870 r. dobudowano kruchtę i wieżę. Dalsze remonty w latach 1908-10, 1954 i 1975-76.

Orientowany, konstrukcji zrębowej wzmocnionej lisicami, oszalowany z olistwowaniem. Dach kryty blachą. Nawa prostokątna, prezbiterium węższe, zamknięte ścianą prostą. Do prezbiterium od południa dobudowana zakrystia, od północy kruchta poprzedzona przedsionkiem. Obie z łozami w górnych kondygnacjach. Do nawy od południa dostawiona kruchta. Nad nawą i prezbiterium dach dwuspadowy. Nad kruchtą i zakrystią daszki pulpitarne. Fasada zwieńczona trójkątnym szczytem, ujęta w dwie dwukondygnacyjne wieże, zwieńczone strzelistymi hełmami, zakończonymi metalowymi krzyżami. Na kalenicy w końcowej części nawy, czworoboczna wieżyczka na sygnaturkę, obita blachą, zwieńczona blaszanym, cebulastym hełmem z metalowym krzyżem.

Wnętrze trójnawowe, rozdzielone trzema parami drewnianych kolumn. W nawie głównej i prezbiterium kolebka o łuku koszowym, w nawach bocznych strop płaski. Chór muzyczny wsparty na czterech słupach. Ściany pokryte polichromią ornamentalną. Wyposażenie wnętrza zróżnicowane stylistycznie: duży krucyfiks z XVII w. na belce tęczowej, chrzcielnica z końca XVIII w., ołtarze z II połowy XIX w. W ołtarzu głównym barokowy obraz „Matka Boska z Dzieciątkiem Jezus z końca XVII wieku.

52°56'11"N 20°32'59"E | na mapie:F

Drogiszka

Drewniany kościół filialny p.w. Św. Krzyża

Drogiszka znajduje się ok. 20 km od Ciechanowa w kierunku północno-zachodnim. Kościół zbudowany został w 1635 roku. Wymieniane są też daty: 1644 i 1668. Usytuowany jest w lesie na pograniczu parafii Niedzbórz i Żuromin. Remontowany w latach: 1793, 1890, 1933 i 1958.

Świątynia orientowana, konstrukcji zrębowej wzmocnionej lisicami, z zewnątrz ozdobnie oszalowana z olistwowaniem. Nawa prostokątna, prezbiterium węższe, zamknięte prosto. Od wschodu do prezbiterium dobudowana zamknięta trójbocznie zakrystia.

Przed wejściem głównym nowa wieża pełniąca funkcję dzwonnicy na planie kwadratu, konstrukcji słupowej, zwieńczona blaszanym hełmem z krzyżem. Nad nawą i prezbiterium oddzielne dachy trójkątne, nad zakrystią pięciopiętrowy. Wszystkie bite gontem. Nad nawą czworoboczna wieżyczka na sygnaturkę, obita blachą z cebulastym hełmem zwieńczonym krzyżem. Wnętrze jednonawowe, przekryte stropem płaskim (nadsiębitka). Chór muzyczny wsparty na dwóch profilowanych słupach z mieczami oraz ażurową balustradą. Wyposażenie wnętrza skromne. Najcenniejszym jest – otoczony kultem – obraz „Przemienienie Pańskie” z XVII w.

52°57'04"N 20°22'54"E | na mapie:G

Strzegowo

Drewniany kościół św. Anny (XVIII w.)

Drewniany kościół św. Anny (XVIII w.). Dzwonnica (XIX w.). Pierwsze wzmianki o miejscowości pojawiły się w dokumencie księcia płockiego Bolesława III w roku 1349 r. Drewniany kościół nad rzeką Wkrą wystawiony został w 1756 r. Z tego też okresu, czyli drugiej połowy XVIII w.

pochodzi większość jego późnobarokowego wyposażenia.

52°53'26"N 20°16'33"E | na mapie:H

Zdjęcia dodane przez (w kolejności): czarna, czarna, casenove, casenove, fot. czarna, sikor4fun, krzysztoff, sonia27

Trasa dodana przez: rk1909

Przewodnik wygenerowany w serwisie www.polskaniezwykla.pl. Wszystkie prawa zastrzeżone. Żadna część ani całość Mini przewodnika nie może być reprodukowana ani przetwarzana w sposób elektroniczny, mechaniczny, fotograficzny i inny; nie może być użyta do innej publikacji oraz przechowywana w jakiegokolwiek bazie danych bez pisemnej zgody Administratora serwisu. Copyright © 2007 Polska Niezwykła

Wygenerowano:
poniedziałek 15 grudnia 2025 04:38:37